

примѣра. Ако обущата сѫ по-малко и за тѣхъ плащатъ много по скїпо отъ тѣхната стойностъ, то нѣкой отъ тѣхъ, които по-напрѣдъ сѫ работили нѣкога други занаятъ, ще са заловїжтъ за кундураджиълка и ще направїжтъ обуша по много отъ колкото е имало по-напрѣдъ. За това цѣната на обущата ще падне и ще намалява до тогава, до като не дойде до пїрвото, т. е., то едно кило за единъ чифтъ обуша или до 2 руб. Наопако, ако цѣната на обущата е по-доло отъ тѣхната стойностъ, то нѣкой кундураджии като видїжтъ, че обущата нѣмажтъ цѣна, ще напуснатъ занаята си и ще са залови за нѣкой други или ще отидятъ въ нѣкой друго място.

Уголѣмяването и умаляванието на цѣната на стокитѣ са случва постоянно; че инжъкъ и не може да бїде: не е вѣзможно, щото занаятчиите и селянетѣ да изработватъ по-толкова стока, колкото трѣба. Безъ да говоримъ за разни злочестини: градъ, пожари, моръ на добитака и други, които ненадѣйно умаляватъ количеството на продуктитѣ, нито занаятчията, нито земедѣлица не знае колко изработка негова сѫсѣдъ, и за това не може да си пресмѣтне, колко той трѣба да изработи, за да не остане претоваренъ. Нѣ, ако хората да бѣхъ си приготвили за змѣль день запаси (*захире*) и ако да сѫбирахъ бѣлѣжки дѣ и по колко са изработватъ разни продукти, тогава можеше да са унищожи и непостоянството на цѣната; а до като това не стане, сѣко уголѣмяване или намаляване на количеството на продуктѣ срѣщо това, що е нужно, ще умалява или утолѣмява цѣната имъ.

IV.

До сега ний разглеждахми такова общество, въ което сѣкий работи за себе си, а сетьѣ си размѣнява работата. Но на-ли не е вредъ така нарѣдено об-